

Zavod za gozdove Slovenije

Foto: GIS

Borova penarica (*Haematoloma dorsata*)

Gradacija v letu 2014 in
2015

(Povzeto po poročilu PDP službe,
2014, Jurc D., Ogris N., Hauptman T.,
Sadikovič D., De Groot M.)

Boštjan Košiček, ZGS, OE Sežana

Nov primarni škodljivec bora

- Sredozemska vrsta na borih, ki v Sloveniji do leta 2014 najbrž ni delala škode.
- V 20. stoletju širitev po Evropi, v Sloveniji od 2001 na Goriškem.
- Od 80-tih naprej velike škode na rdečem in črnem boru na Nizozemskem.
- Leta 2014 je na Krasu prizadela sestoje na površini 202 ha.

Predstavitev borove penarice

- Črnordeča slinarica, dolga okrog 7,5 mm.
- Jajčeca zalega junija v koreninski vrat trav.
- Ličinke v penastem izločku sesajo trave.
- Prezimijo kot bube, ki se v odrasle osebke preobrazijo aprila in maja.
- Odrasli osebki sesajo iglice.

Foto GIS

Poškodbe iglic

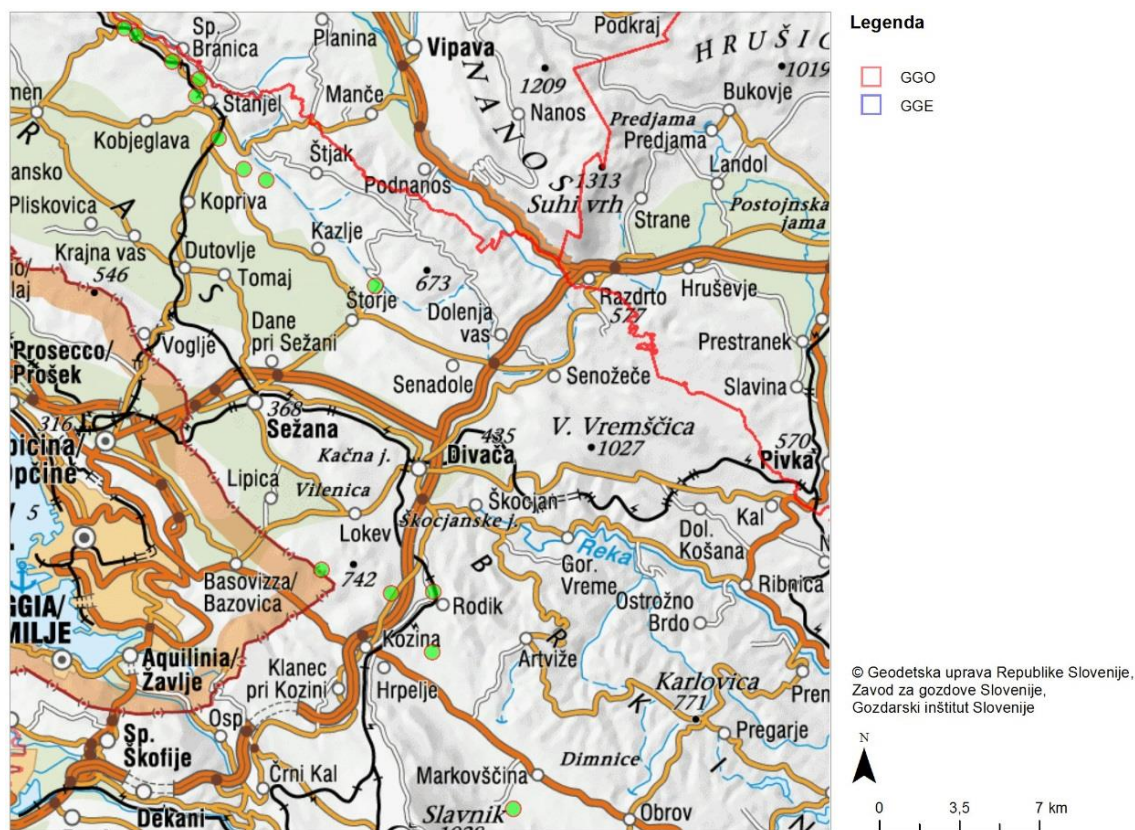
- Prizadeta sta rdeči in črni bor, redkeje cipresa, brin, jelka, smreka, duglazija in cedra.
- Prizadete so dvoletne in starejše iglice.
- Na mestu vboda nastane temnejša pega, lahko jih je več, pozneje celotna iglica porjavi in potem odpade.
- Sestoji dva meseca spreminjajo barvo od zelene preko sivorjave nazaj v zeleno, ko suhe iglice odpadejo.
- Po prvem letu ni težav.

Foto GIS

Razširjenost v letu 2014

Močnejše prizadetih 202 ha borovih gozdov na severnem robu Krasa in v Čičariji.

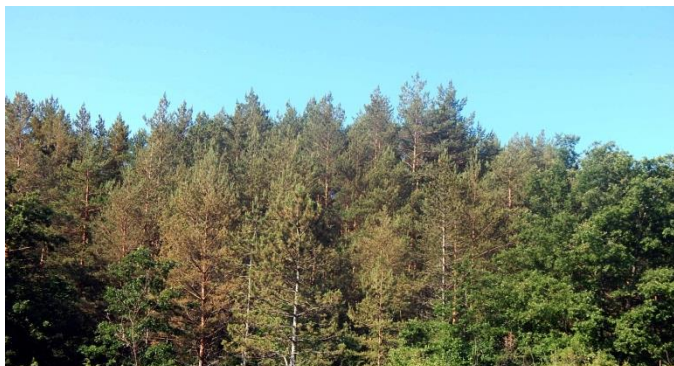

Prognoza za leto 2015

- Neznani organizem v Sloveniji – negotove napovedi.
- Borovi sestoji ponekod spreminjajo barvo z znaki prisotnosti škodljivca.
- V času pisanja prispevka ne gre vedno za ponovitev gradacije na istih površinah.

Rdeči bor pri Markovščini 2015

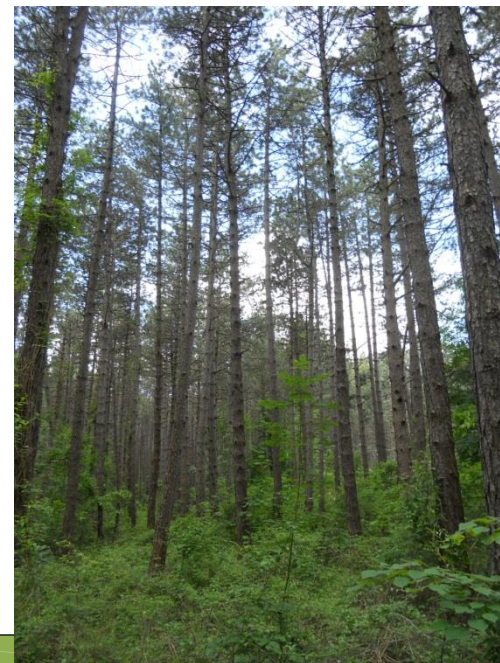
Razširjenost v letu 2015 do 10. junija.

Prizadetih 256 ha gozdov črnega in 1 ha rdečega bora s srednjo jakostjo. Površina narašča in je že večja kot leta 2014.

Prognoza razvoja sestojev črnega bora na Krasu

- Le sukcesijski stadij na poti od kamnite puščave proti uravnoveženemu stanju.
- Odličen primer pozitivne človekove aktivnosti – pospešitev sukcesije.
- Padanje vitalnosti oziroma množenje bolezní in škodljivcev so sestavni deli naravnega sukcesijskega procesa.
- V preteklih desetletjih so občasno že močno odpadale stare iglice – pripisano naravnemu razvoju.

Hvala za pozornost

Lep pozdrav s Primorske.